Přednáška č. 8

Schizofrenní poruchy

Schizofrenní poruchy

- Historie
- Schizofrenie je závažné duševní onemocnění, které se vyskytovalo ve všech historických epochách lidstav
- Je rozšířeno po celém světě
- Významné osoby, trpící pravděpodobně schizofrenním onemocněním: Isaak Newton (fyzik), William Blake (básník a malíř), Emanuel Swedenborg (přírodovědec)

Schizofrenní poruchy

- Wiliam Blake
- Poprvé termín schizofrenie použit před 100 lety v roce 1911

Schizofrenní poruchy

- Diagnostika:
- Příznaky jsou různé v různých fázích onemocnění
- Příznaky před propuknutím nemoci (prodromy):
- Plaší jedinci ponoření do sebe
- Nejistota
- Špatně projevovaná emotivita
- V dospívání-nadměrná hloubavost nad smyslem života, zájem o okultní vědy, plachost, předrážděnost, sklony magickému a symbolickému myšlení

Schizofrenní poruchy

- Diagnostika:
- Nesrozumitelnost myšlenek, intenzivní derealizace a depersonalizace jsou již příznaky onemocnění
- Formy:
- Paranoidní (bludy a halucinace)
- Katatonnní (motorické a volní příznaky)

Schizofrenní poruchy

- Včasná diagnoza je nutná, hrozí riziko jako např. sklouznutí k drogám, vstup do sekty…
- Symptomy (diagnostická vodítka):
- **Bludy** (např. o kontrole, ovlivňování…, o nadlidských schopnostech-spojení s mimizemskou civilizací, o schopnosti ovlivňovat počasí..)
- **„Slyšení" vlastních myšlenek**, vysílání myšlenek…
- **„Zárazy"** v toku myšlenek

Schizofrenní poruchy

- Symptomy pokračování:

- **Halucinace**(„hlasy“ které mluví o pacientovi nebo hlasy z těla…)
- **Zmatená mluva**
- **Zmatené jednání** (nebo katatonní)-např. negativismus, mutismus, stupor, setrvání v nastavené pozici
- **Negativní symptomy** - apatie, abulie, alogie, afektivita
- **Výrazné a nápadné změny v chování** - bezcílnost, nečinost, ztráta zájmu, ztráta vztahu k okolí…

Schizofrenní poruchy

Shrnutí kriterií pro stanovení schizofrenie:

- A/**Symptomy**-bludy, halucinace, zmatená mluva, hrubě zmatené nebo katatonní jednání, negativní symptomy (abulie, alogie, emoční oploštění, apatie)
- B/ **Pracovní a sociální oblast** - zřetelné snížení úrovně nebo selhání
- C/**Trvání** - alespoň 0,5 roku

Schizofrenní poruchy

Průběh onemocnění:

- Je velmi proměnlivý
- Počátek cca adolescence a časná dospělost
- V dětství drobné odchylky v motorice, pozornosti, sociální stažení, později úzkost, ztráta spontaneity, depresivní ladění, nemluvnost….
- První epizoda-náhlá změna sociální a pracovní kompetence, psychotické příznaky, cca 20% pacientů absolvuje pouze jedinou ataku

Schizofrenní poruchy

Většinou jde o celoživotní onemocnění

Nemocní prožívají opakované psychotické epizody (relapsy).

1/3 pacientů se po jedné či několika epizodách vrátí do běžného života

1/3 pacientů- celý život se střídají relapsy a období klidu, invalidní důchod

1/3 pacientů-příznaky psychózy přetrvávají, závislost na rodině, případně léčebném zařízení.

Schizofrenní poruchy

- Jaká onemocnění patří do oblasti schizofrenních poruch?
- Schizofrenie (formy hebefrenní, paranoidní, katatonní)
- Schizotypní porucha (na hranici s poruchou osobnosti)
- Akutní psychotické poruchy
- Indukovaná poruchy s bludy

Schizofrenní poruchy

- **Paranodiní schizofrenie**
- -je nejběžnější, hlavním příznakem bludy, nejčastěji paranoidní, provázené hlasy (hlasy dávají příkazy)
- Otázka: „co to znamená paranoidní“?

Schizofrenní poruchy

- **Hebefrenní schizofrenie**

Začíná v adolescenci a rané dospělosti.

Je charakteristická pubertálními projevy, karikováním, nepřiléhavým chováním (nezodpovědnost, nepřiléhavost, manýrování…)

Schizofrenní poruchy

Katatonní schizofrenie

- Hlavním projevem jsou poruchy motoriky.
- Zvýšená motorická aktivita, grimasy, nebo naopak stupor, stereotypie, flexibilitas cerea, nástavy…..

Schizofrenní poruchy

Schizotypní porucha

- Vývoj a průběh podobné jako u poruchy osobnosti
- Excentrické chování, anomálie v myšlení a chování, které připomínají schizofrenii

Schizofrenní poruchy

Akutní a přechodné psychotické poruchy

Psychotické příznaky jsou krátké a přechodné, většinou spojené s akutním stresem. Obraz schodný se schizofrenií

Schizofrenní poruchy

Indukovaná porucha s bludy

- Porucha s bludy, sdílená více osobami, které jsou v silném emočním vztahu!
- Pouze jedna osoba trpí psychózou, u ostatních bludy zmizí po oddělení od psychotické osoby.

Schizofrenní poruchy

- Léčba: Farmakoterapie (antipsychotika), psychosociální intervence, rehabilitace a psychoterapie kognitivního deficitu, nácvik sociálních dovedností